

Prinsessenweg 4 8931EG Leeuwarden Tel:0588801500 Email: YnSicht@pj.nl

Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027

**Leerjaar 4
VMBO Kaderberoepsgerichte Leerweg
Profiel Dienstverlening en Producten
Examenjaar 2027**

Inhoud

Woord vooraf	3
1. Algemeen	4
Inrichting leerjaar 3 en 4.....	4
Periode-indeling.....	4
Profiel Dienstverlening en Producten.....	4
2. Afname en beoordeling schoolexamen	4
3. Data Tentamenweken.....	4
4. Examenreglement	5
5. Examenuitslag.....	5
6. Vakken cursusjaar 2026-2027.....	5

Bijlage: PTA

Woord vooraf

Beste leerling,

Voor je ligt het PTA van PJ YnSicht VMBO-Kader leerjaar 4, schooljaar 2026-2027. PTA betekent: Programma van Toetsing en Afsluiting. Het PTA informeert je over de examenonderdelen die afgenomen gaan worden in het examenjaar leerjaar 4.

In dit boekje vind je per vak de planning en (examen)eisen voor het komende jaar. Sommige vakken zijn al in leerjaar 3 gestart met het afnemen van Schoolexamenonderdelen. Die onderdelen zijn ook opgenomen in dit boekje. Zo kun je precies zien hoe zwaar toetsen wegen ten opzichte van elkaar. Belangrijk is, dat voor de afname en inhoud van examenvakken de regels en eisen van het examenreglement gelden (zie punt 4).

Het is verstandig zelf in de gaten te houden of je het PTA goed doorloopt. Immers: alle genoemde onderdelen tellen mee in je Schoolexamen-cijfer!

Namens de school wens ik je een plezierige school- en examentijd toe in leerjaar 4. Wij hopen dat je inspanningen gaan leiden tot het behalen van een prachtig diploma!

Leeuwarden, september 2026

De examensecretaris,

Anneke Soldaat
asoldaat@pj.nl
058-8801505

1. Algemeen

Inrichting leerjaar 3 en 4

Leerjaar 3 en 4 vmbo-basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg, locatie YnSicht, is samengestelde tweejarige opleiding, die in 5 periodes is opgesplitst.

In leerjaar 3 vinden een beperkt aantal Schoolexamenonderdelen plaats.

Per vak kan het startmoment van het Schoolexamen verschillen. In leerjaar 4 vinden Schoolexamens voor alle (gekozen) vakken plaats.

Alle onderdelen vermeldt in het PTA, aangeduid als SE (Schoolexamen) tellen mee voor het examen.

Periode-indeling

De periode-indeling voor 2024-2026 ziet er als volgt uit:

4.1 september t/m begin december 2026;

4.2 december 2026 t/m maart 2027;

4.3 april 2027 t/m zomervakantie 2027;

In periode 4.3 worden geen SE-cijfers meer behaald. De leerling ontvangt dan al de definitieve SE-lijst.

Profiel Dienstverlening en Producten

De bovenbouw YnSicht is vanaf augustus 2016 ingericht volgens het profiel Diensten en Producten.

2. Afname en beoordeling schoolexamen

Schoolexamentoetsen worden afgenomen in Tentamenweken.

De toetsen kunnen als mondelinge toets, als schriftelijke toets, als digitale toets, als praktische opdracht, als handelingsdeel of als profielwerkstuk worden afgenomen.

Een schoolexamen wordt binnen 15 schooldagen na afname (ST) of inleveren (PO) door de docent nagekeken. De leerling krijgt dan ook het betreffende cijfer meegedeeld.

3. Data Tentamenweken

Datum	Activiteit
(juni 2025)* al geweest	Tentamenweek 1: leerjaar 3
26 t/m 30 oktober 2026	Tentamenweek 2: leerjaar 4
Dinsdag 3 november 2026	Inhaalmoment (na ziekte)
Dinsdag 10 november 2026	Herkansingsronde 1
Dinsdag 17 november 2026	Herkansingsronde 2
18 t/m 22 januari 2027	Tentamenweek 3 : Leerjaar 4
Dinsdag 26 januari 2027	Inhaalmoment
Dinsdag 2 februari 2027	Herkansingsronde 1
Dinsdag 9 februari 2027	Herkansingsronde 2
15 maart t/m 19 maart 2027	Tentamenweek 4: Leerjaar 4
Dinsdag 23 maart 2027	Inhaalmoment
Dinsdag 30 maart 2027	Herkansingsronde 1
Donderdag 1 april 2027	Herkansingsronde 2

4. Examenreglement

Alle regels en voorwaarden behorende bij de Schoolexamenonderdelen van het programma van leerjaar 3 zijn terug te vinden in het Examenreglement Piter Jelles YnSicht 2026-2027. Dit document is terug te vinden op de schoolpagina van Piter Jelles YnSicht.

5. Examenuitslag

De normering voor het centraal examen, eerste tijdvak, wordt bekend gemaakt op woensdag 16 juni 2027. Over het tijdstip waarop je als kandidaat wordt geïnformeerd volgt te zijner tijd extra informatie. De normering tijdvak 2 wordt bekend gemaakt op dinsdag 6 juli 2027. De diplomering vindt dezelfde dag plaats.

6. Vakken cursusjaar 2026-2027

Onderstaande vakken zijn op volgorde van deze tabel opgenomen in het PTA.

Vaknaam	Vak-afkorting	Vakcode
Nederlands	NE	011
Engels	EN	071
Lichamelijke Opvoeding	LO	353
Biologie	BI	191
Economie	EC	233
Wiskunde	WI	153
Nask1	NSK1	173
Fries	FRTC	1167
Kunstvakken 1 inclusief CKV	KV1	416
LOB	LOB	
Organiseren van een activiteit	OACT	1915
Presenteren Promoten Verkopen	PPV	1902
Multimediale Producten Maken	MMPM	1904
Een Product Maken en Verbeteren	PRMV	1903
Brood- en banketspecialisatie	BBSP	1818
Bewerken en verbinden van materialen	BEVM	1302
De bijzondere keuken	BZKK	1810
Talentvak acteren, zang en dans	DAZA	1917
Evenementen	EVEM	1820
Fotografie	FOTO	1511
Gastheerschapsspecialisatie	GHSP	1817
Idee Ontwikkeling	IDEE	1506
Interieurontwerp en -design	INTD	1223
Keukenspecialisatie	KKSP	1819
Kennismaken met Uiterlijke Verzorging	KMUV	1623
Licht, geluid, decor	LGD	1512
Mens en activiteit	MACT	1603
Ondernemen	OND	1709
Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten	OSBA	1628
Podium	POD	1909
Presentatie en styling	PRST	1718
Robotica	ROB	1906
Tekenen, schilderen illustreren	TSI	1509
Webshop	WEBS	1710
Woon kantoor technologie	WKT	1318
Werk in tuin en landschap	WTL	2007
Welzijn kind en jongere	WZKJ	1620
Welzijn volwassenen ouderen	WZVO	1625

Vak	Engels
Niveau	Basis / Kader
Leerjaar	4 (schooljaar 2026-2027)
Methode	Stepping Stones 7e editie

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs- dossier	Weging	Hulpmiddelen
4.1	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid. Je kan 7 (persoonlijke) gegevens verstrekken; een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen; een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen; en op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken.	Je gaat in de les en thuis oefenen met schrijfvaardigheid	Schrijftoets, schriftelijk, TENTAMENWEEK 1	60 min	ja			1	Woordenboek E-N/N-E
	MVT/K/2 Basisvaardigheden: Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren. MVT/K/3 Leervaardigheden in de Moderne Vreemde Talen: Je kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen; de bevordering van het eigen taalleerproces; het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis; kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.	Je gaat in de les en thuis oefenen met het beschrijven van voorwerpen, je mening geven, gesprekken voeren,	Mondeling, MO TENTAMENWEEK 2. *	20 min	nee	x		1	
4.2	MVT/K/4 Leesvaardigheid. Je kan aangeven welke relevante informatie een tekst bevat (gegeven een bepaalde informatiebehoefte). Je kan de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven, de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven, gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken en verbanden tussen delen van een tekst aangeven. MVT/V/1 leesvaardigheid je kan het gebruik van speciale stijlmiddelen herkennen. Je kan conclusies trekken met betrekking tot het schrijfdoel, de opvattingen, de gevoelens van de auteur en tot het beoogde publiek.	Je gaat in de les en thuis oefenen met leesteksten	Leestoets, Schriftelijk, TENTAMENWEEK 3	120 min	Ja	x		2	Woordenboek E-N/ N-E
	MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid. Je kan aangeven welke relevante informatie een tekst bevat (gegeven een bepaalde informatiebehoefte), de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven, de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven, en anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek.	Je gaat in de les en thuis oefenen met luisterteksten.	Luistertoets, schriftelijk	60 min	Nee	x		2	Woordenboek E-N/N-E
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle toetsen (= Cijfer SE)									

* In het uitzonderlijke geval kan er afgeweken worden van de reguliere afname van de mondelingen in overleg met de sectie en de examencommissie

Vak	Biologie
Niveau	Kader
Leerjaar	3 en 4
Methode	Malmberg 'Biologie voor jou', 8e editie
Cohort	2025-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	Voortgangs- dossier	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
3.1	BI/K/3, BI/K/4, BI/K/6	Thema 1 Organen en cellen	ST	50 min	Ja	X		X	1	Woordenboek Rekenmachine
GEDAAN	BI/K/3, BI/K/12	Thema 2 'Voortplanting en seksualiteit'	ST	50 min	Ja	X		X	1	Woordenboek Rekenmachine
3.2	BI/K/3, BI/K/4, BI/K/13	Praktische opdracht thema 3 'Erfelijkheid en evolutie' (Eventueel vrijstelling bij doubleren)	PO	5 uur	Nee		X		1	
GEDAAN	BI/K/3, BI/K/4, BI/K/6	Thema 4 'Ordering' (Eventueel vrijstelling bij doubleren)	ST	50 min	Ja		X	X	1	Woordenboek Rekenmachine
	BI/K/3, BI/K/8	Thema 5 'Stevigheid en beweging' (Eventueel vrijstelling bij doubleren)	PO	5 uur	Nee		X		1	
3.3	BI/K/3, BI/K/5, BI/K/6, BI/K/7	Tentamenweek 1 Thema 6 'Ecologie' en Thema 7 'Duurzaam leven' (Eventueel vrijstelling thema 7 bij doubleren)	ST	100 min	Ja		X	X	2	Woordenboek Rekenmachine
GEDAAN	BI/K/1, BI/K/2, BI/K/3, BI/K/4, BI/K/6, BI/K/11, BI/K/12	Portfolio jaar 3	PO	5 uur	Nee		X		1	
4.1	BI/K/3, BI/K/4, BI/K/5, BI/K/6	Tentamenweek 2 Thema 8 'Planten' en thema 6 'Ecologie'	ST	100 min	Ja		X	X	2	Woordenboek Rekenmachine
		Praktische opdracht thema 10 'Zintuigen'	PO	5 uur	Nee		X	X	1	
	BI/K/1, BI/K/2, BI/K/3, BI/K/4, BI/K/5, BI/K/9, BI/K/11	Tentamenweek 3 Thema 9 'Regeling' en thema 11 'Voeding en vertering'	ST	100 min	Ja		X	X	2	Woordenboek Rekenmachine
4.2	BI/K/3, BI/K/4, BI/K/9, BI/K/10, BI/K/11	Tentamenweek 4 Thema 12 'Transport en afweer' en thema 13 'Gaswisseling en uitscheiding'	ST	100 min	Ja		X	X	2	Woordenboek Rekenmachine
	BI/K/1, BI/K/2, BI/K/3, BI/K/4, BI/K/6, BI/K/7, BI/K/9	Portfolio jaar 4	PO	5 uur	Nee		X		1	

Berekening cijfer schoolexamen: Het gemiddelde van alle gewogen onderdelen = SE-cijfer.

BI/K/1: Oriëntatie op leren en werken
BI/K/2: Basisvaardigheden
BI/K/3: Leervaardigheden in het vak biologie
BI/K/4: Cellen staan aan de basis
BI/K/5: Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk
BI/K/6: Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend
BI/K/7: Mensen beïnvloeden hun omgeving
BI/K/8: Houding, beweging en conditie
BI/K/9: Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding
BI/K/10: Bescherming
BI/K/11: Reageren op prikkels
BI/K/12: Van generatie op generatie
BI/K/13: Erfelijkheid en evolutie

Vak	Economie
Niveau	Kader
Leerjaar	3 en 4 (Examenjaar 2027)
Methode	Economisch bekeken

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	Voortgangs- dossier	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
3.1 Gedaan	EC/K/4A EC/K/4B	Behoeften en geldzaken Bestuderen hoofdstuk 1 en 2	DT	50 minuten	Ja	Ja		Ja	1	Rek Wb
3.2 Gedaan	EC/K/4 EC/K/5	Geld over/tekort en werk voor de overb Bestuderen hoofdstuk 3 en 5	DT	50 minuten	Ja	Ja		Ja	1	Rek Wb
3.3 Gedaan	EC/K/6	Module overheid en bestuur* Bestuderen hoofdstuk 6 en 7	DT	90 minuten	Ja		Ja	Ja	2	Rek Wb
	EC/K/4	Module consumptie** Bestuderen hoofdstuk 4	PO		Nee		Ja	Nee	1	
4.1	EC/K/8 EC/K/5A	Module arbeid en productie Bestuderen hoofdstuk 8 lj 3 en H1 lj4	DT	90 minuten	Ja		Ja	Ja	2	Rek Wb
	EC/K/5A EC/K/5B	Module Arbeid en productie & Arbeid en bedrijfsleven Bestuderen hoofdstuk 2 en 3	DT	90 minuten	Ja		Ja	Ja	2	Rek Wb
4.2	EC/K/7	Module Internationale ontwikkelingen Bestuderen hoofdstuk 4 en 5	DT	90 minuten	Ja		Ja	Ja	2	Rek Wb
Berekening cijfer schoolexamen: gewogen gemiddelde van alle toetsen gedurende 2 jaar = cijfer SE vak										

*Komt in aanmerking voor vrijstelling bij Doubleren

[Examenprogramma ... \(examenblad.nl\)](#)
[ECONOMIE VMBO \(examenblad.nl\)](#)

Vak	Wiskunde
Niveau	KB
Leerjaar	4 (2026-2027)
Methode	Moderne wiskunde, 13e flex

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm en -duur	Herkansing ja / nee	Voortgangsdossier	SE	CE	Weging	Benodigheden
3.3	Wat moet je kennen en kunnen?	Wat ga je hiervoor doen?							
GEDAAN	WI/K/7 Informatieverwerking en statistiek	H3 Statistiek en telproblemen, Statistisch onderzoek	PO	ja	x	x		1	Rek / wb
4.1	WI/K/4 Algebraïsche verbanden	H1 Grafieken en vergelijkingen H2 Machtsverbanden, H3 Exponentiële verbanden	schriftelijk 100 min	ja		x	x	2	Rek / wb
	WI/K/6 Meetkunde	H6 vlakke meetkunde H7 Goniometrie H8 Ruimtemeetkunde	schriftelijk 100 min	ja		x	x	2	Rek / wb
4.2	WI/K/5 Rekenen, meten en schatten	H5 Rekenen, tijd, snelheid, lengte, gewicht, oppervlakte, inhoud, wetenschappelijke notatie, procenten	schriftelijk 100 min	ja		x	x	2	Rek / wb
Berekening cijfer schoolexamen: gewogen gemiddelde van alle SE-toetsen en PO's = cijfer SE vak									

WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken
 WI/K/2 Basisvaardigheden
 WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde
 WI/K/8 Geïntegreerde wiskundige activiteiten

Vak	Nask 1
Niveau	Kader
Leerjaar	3 (examenjaar 2027)
Methode	Pulsar 4e editie

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	Voortgangs- dossier	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
3.1	K1, K2, K3, K4, K6, K10	Bestuderen thema 1	Toets	50 min	ja	Ja	Nee		1	Binas, rekenmachine
GEDAAN	K1, K2, K3, K9	Bestuderen thema 4	Toets	50 min	ja	Ja	Nee		1	Binas, rekenmachine, geo
3.2	K1, K2, K3, K5, K6	Bestuderen thema 3 en thema 5	Toets	100 min	ja	Ja	Nee		1	Binas, rekenmachine
GEDAAN	K1, K2, K3, K7, K12	Bestuderen thema 2 en 6	Toets	100 min	ja	Ja	Nee		3	Binas, rekenmachine, geo
GEDAAN	K2, K3, K4, K5, K9	Practicumdossier	PO	4 uur	nee	Ja	Ja		1	
4.1	K1, K2, K3, K4, K6, K7, K8, K10	Bestuderen thema 7 en thema 8	Toets	100 min	ja	Nee	Ja		3	Binas, rekenmachine
	K1, K2, K3, K5, K9,	Bestuderen thema 9 en thema 12	Toets	100 min	ja	Nee	Ja		3	Binas, rekenmachine, geo
4.2	K1, K2, K3, K9, K11	Bestuderen thema 10 en thema 11	Toets	100 min	ja	Nee	Ja		3	Binas, rekenmachine
	K1, K2, K3, K4, K5, K7, K10	Practicumdossier	PO	5 uur	nee	Nee	Ja		2	
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle toetsen (= Cijfer SE)										

Berekening cijfer portfolio is het gewogen gemiddelde van alle practicumverslagen.

Herkansing tentamen mogelijk volgens tentamenreglement.

Vak	LOB
Niveau	Kader
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2025-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm en -duur	Herkansing ja/nee?	Weging
Jaarbreed	Digitaal portfolio vullen met relevante informatie over jouw loopbaan en keuzetraject - leerjaar 3	C1.1 Motieven C1.2 Kwaliteiten C1.3 Werkexploratie C1.4 Loopbaansturing C1.5 Netwerken	Handelingsdeel	Ja	V
	Terugblik op tenminste 1 loopbaangesprek met mentor/coach toevoegen aan portfolio - leerjaar 3	C1.4 Loopbaansturing	Handelingsdeel	Ja	V
	Beroepsstage Leerjaar 3	C1.1 Motieven C1.2 Kwaliteiten C1.3 Werkexploratie C1.5 Netwerken	Handelingsdeel	Ja	V
	Digitaal portfolio vullen met relevante informatie over jouw loopbaan en keuzetraject - leerjaar 4	C1.1 Motieven C1.2 Kwaliteiten C1.3 Werkexploratie C1.4 Loopbaansturing C1.5 Netwerken	Handelingsdeel	Ja	V
	Terugblik op tenminste 1 meeloopdag of een bezoek aan een beroepenmarkt/open dag van een MBO toevoegen aan portfolio - leerjaar 4	C1.1 Motieven C1.5 Netwerken	Handelingsdeel	Ja	V
	Terugblik op tenminste 1 loopbaangesprek met mentor/coach toevoegen aan portfolio - leerjaar 4	C1.4 Loopbaansturing	Handelingsdeel	Ja	V
	Einpresentatie Leerjaar 4	C1.1 Motieven C1.2 Kwaliteiten C1.3 Werkexploratie C1.4 Loopbaansturing C1.5 Netwerken	Handelingsdeel	Ja	V

Vak	CKV 2026-2027
Niveau	basis/K/GL
Leerjaar	klas 4

PTA Nederlands Basis/Kader/GI Leerjaar 3 en 4					
Periode	Eindtermen: Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm en duur	Herkansing Ja/nee?	Weging
CKV-week	KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken: De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij. KV/K/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan ten minste vier culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (beeldende vorming, muziek, dans, drama). Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.	De leerling bezoekt voorstellingen met school. Er worden voorstellingen naar school gehaald. Deze worden voor- en nabesproken. Multidisciplinair: Films, muziekconcert, theater, enz. (Zie ook D&P periode 3.4: Muziekevenement).	Praktische Opdracht	Nee	Weging 1 O/V/G
CKV week	KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken: De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij. KV/K/2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan ten minste vier culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (beeldende vorming, muziek, dans, drama). Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk. KV/K/4 Reflectie en kunstdossier De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerlingen tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hij kan hierop reflecteren.	Workshop dagen CKV en CKV-week Leerlingen volgens workshops in diverse disciplines Elke leerling maakt hierbij kennis met diverse theater- kunst- en cultuuraspecten en neemt hier actief aan deel: -muziek -Dans -theater -beeldend -mode -film De leerling volgt minimaal 4 workshops: De leerling reflecteert op de kunst-workshops middels dagvlogs. de leerling verdiept zich in 1 kunstdiscipline, onderzoekt deze en maakt een "product"	Artrip 2 oktober 2026 Dagbeoordeling door begeleidende docent Dagvlogs beoordeling door kunstdocent	Nee	Weging 1 O/V/G
CKV week	KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken: De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij. KV/K/4 Reflectie en kunstdossier De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerlingen tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hij kan hierop reflecteren.	Kunstdossier en reflectie: De leerling legt een digitaal kunstdossier aan. Daarnaast verzamelt de leerling een serie vlogs die inhoudelijk reflecties op de CKV-week bevatten.	Praktische Opdracht	Nee	Weging 1 O/V/G
Alle onderdelen worden met een Voldoende afgerond in Periode 1.					

beoordelingscriteria in SOM

1. inzet en functioneren adh rubrics
2. eindpresentatie
3. VLOG/kunstdossier/reflectie

LET OP! De afzonderlijke onderdelen moeten minimaal een V zijn. Ze moeten afzonderlijk tellen in SOM

Vak	D&P PPV 2026-2027
Niveau	B/K
Leerjaar	4
Methode	Eigen lesmateriaal

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	Voortgangs- dossier	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
EO 4.1 Duurzaamheid	P/DP/2.1.1; P/DP/2.1.2; P/DP/2.1.3; P/DP/2.1.4; P/DP 2.2.3; P/DP/2.3.1; P/DP/2.3.2	Verkoopbrochure Social-media bericht pitch	PO		Ja	Nee	Ja	Ja	1	Divers
EO 4.2 Kerstactiviteit	P/DP/2.1.2; P/DP/2.2.1;P/DP/2.2.2; P/DP 2.2.4; P/DP/2.3.1; P/DP/2.3.2	Kerstposter Powerpoint Promotieplan Helpen bij inrichten kerstmarkt	PO		Ja	Nee	Ja	Ja	1	Divers
4.2 PPV Tentamen	P/DP/2.1.2; P/DP/2.2.2	PPV tentamen Social Media Bericht. Poster. Promotieplan beoordelen	PO	60 min.	Ja	Nee	Ja	Ja	1	Examencomputer
4.3 Vaardigheden	P/DP/2.1.2; P/DP/2.1.4; P/DP/2.2.3; P/DP/2.2.4; P/DP/2.3.2	Diverse opdrachten om vaardigheden te oefenen	PO		Ja	Nee	Ja	Ja	1	Divers
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle toetsen (= Cijfer SE)										

P/DP/2.1.1.	media-uitingen met elkaar vergelijken en een beargumenteerde keuze maken voor een medium gelet op bijvoorbeeld doel, doelgroep, functionaliteiten en duurzaamheid
P/DP/2.1.2.	voor een bepaald doel en een bepaalde doelgroep een media-uiting maken
P/DP/2.1.3.	kenmerken van media-uitingen benoemen en de verschillende functies daarvan aangeven
P/DP/2.1.4.	social media gebruiken en toepassen in een zakelijke context
P/DP/2.2.1.	omschrijven, benoemen en uitleggen waarom promotie belangrijk is
P/DP/2.2.2.	een promotieplan maken en beoordelen
P/DP/2.2.3.	een verkoopgesprek voeren
P/DP/2.2.4.	producten presenteren met gebruikmaking van promotie- en decoratiemateriaal
P/DP/2.3.1	. uitleg, instructie, voorlichting en informatie geven aan publiek, bezoekers en deelnemers
P/DP/2.3.2	communicatieve vaardigheden toepassen

Vak	PRMV
Niveau	Kader
Leerjaar	4
Methode	Eigen lesmateriaal

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	Voortgangs- dossier	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
4.1	P/DP/3.1.2 een product ontwerpen en tekenen in een 3D-tekenprogramma. P/DP/3.2.1 werktekeningen lezen en interpreteren, tekentechnische symbolen begrijpen en aan de hand van de tekening een werkvoorbereiding opstellen P/DP/3.2.2 een product in elkaar zetten door gebruik te maken van verbindingen P/DP/3.2.3 het vervaardigde product controleren op de kwaliteit van de verbinding P/DP/3.2.4 een product vervaardigen met handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines P/DP/3.2.5 handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines veilig gebruiken	Compact Opbergkrukje – Tiny House	PO		Ja	Nee	Ja	-	1	Divers
4.2	P/DP/3.1.1 een ontwerp en een product beoordelen en suggesties doen voor verbetering P/DP/3.1.2 een product ontwerpen en tekenen in een 3D-tekenprogramma	Kerstactiviteit (Object maken)	PO		Ja	Nee	Ja	-	1	Divers
4.3	P/DP/3.1.1 een ontwerp en een product beoordelen en suggesties doen voor verbetering P/DP/3.2.1 werktekeningen lezen en interpreteren, tekentechnische symbolen begrijpen en aan de hand van de tekening een werkvoorbereiding opstellen P/DP/3.2.2 een product in elkaar zetten door gebruik te maken van verbindingen P/DP/3.2.3 het vervaardigde product controleren op de kwaliteit van de verbinding P/DP/3.2.4 een product vervaardigen met handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines P/DP/3.2.5 handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines veilig gebruiken	Vaardigheden (Eindopdracht)	PO		Ja	Nee	Ja	-	1	Divers
4.4	P/DP/3.1.2 een product ontwerpen en tekenen in een 3D-tekenprogramma (Voor het SketchUp-deel) P/DP/3.2.1 werktekeningen lezen en interpreteren, teken-technische symbolen begrijpen en aan de hand van de tekening een werkvoorbereiding opstellen	PRMV-tentamen waarbij het maken van een 3D-ontwerp in SketchUp wordt getoetst, gecombineerd met een theoretische toets over algemene vakkennis.	DT	60 min.	Ja		-	Ja	1	Examencomputers

Afkortingen:

ST	Schriftelijke Toets
PT	Praktische toets
PO	Praktische opdracht
MO	Mondelinge Toets
LT	Luistervaardigheid
PRES	Presentatie
Hd	Handelingsdeel
DT	Digitale Toets

Vak	Brood- en Banketspecialisatie (BBSP)
Niveau	B/K/GL
Leerjaar	3 en/of 4
Methode	Firda Leereenheid

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	Voortgangs- dossier	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
3.1 en/of 4.1	Kunnen lezen en uitvoeren van een receptuur.	Student moet een receptuur goed kunnen lezen en begrijpen wat er van hem of haar wordt verwacht. (K/HBR/2.1)	PT	15min	Ja	Nee	Ja	Nee	1	Divers
3.2 en/of 4.2	Kunnen bereiden van één of meerdere bakkerijproducten.	Student moet een tweetal producten maken uit de productgroepen; boterdegen, korstdegen, taarten en gebak, kleinbrood en getoerd gerezen.(K/HBR/2.2)	PT/PO	105min	Ja	Nee	Ja	Nee	1	Divers
3.2 en/of 4.2	Hygiene in de bakkerij.	Student dient te weten welke hygiene toepassingen hij of zij moet uitvoeren voor, tijdens en na de toetsing. (K/HBR/2.1 en K/HBR/2.2)	PO	30min	Ja	Nee	Ja	Nee	1	Divers
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen(= Cijfer SE)										

[hbr-keuzevak-2-brood-en-banketspecialisatie.pdf](#)

Afkortingen:

ST	Schriftelijke Toets
PT	Praktische toets
PO	Praktische opdracht
MO	Mondelinge Toets
LT	Luistervaardigheid
PRES	Presentatie
Hd	Handelingsdeel
DT	Digitale Toets

Vak	De bijzondere keuken
Niveau	Basis, Kader, GL
Leerjaar	4
Methode	Firda leereenheden

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Voortgangs-	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
	Wat moet je kennen en kunnen?	Wat ga je hiervoor doen?			ja/nee?	dossier				
3.1 en/of 4.1	Een bijdrage leveren aan het beheren van horeca producten voor en maaltijden uit bijzondere keukens bereiden (K/HBR/6.1)	Economisch belang van horecaproducten voor de bijzondere keuken herkennen en benoemen . Trends en ontwikkelingen volgen en toepassen. Assortiment beheren van de producten en grondstoffen.	ST	60 min	Ja	Nee	Ja	Nee	1	Pen/papier
3.2 en/of 4.2	Maaltijden uit de bijzondere keukens bereiden, zoals: de aziatische keuken, japanse keuken, italiaanse keuken, spaanse keuken, ect (K/HBR/6.1 en K/HBR/6.2)	Benodigde apparatuur, gereedschap en machines duurzaam gebruiken, houding en gedrag, specifieke technieken bij het bereiden van rijstgerechte (wokken, nasi, paella) bereiden van sushi's, pasta's en pizza's kennis van grondstoffen	PO	Periode	Ja	Nee	Ja	Nee	2	Keukeninventaris en ingredienten
3.2 en/of 4.2	Het bereiden van gerechten uit de wereld keuken. (K/HBR/6.1 en K/HBR/6.2)	Voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding om het keuzevak bijzondere keuken af te ronden	PT	Periode	Ja, vervangende opdracht	Nee	Ja	Nee	3	Keukeninventaris en ingredienten
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen(= Cijfer SE)										

[hbr-keuzevak-6-de-bijzondere-keuken.pdf](#)

Afkortingen:

ST	Schriftelijke Toets
PT	Praktische toets
PO	Praktische opdracht
MO	Mondelinge Toets
LT	Luistervaardigheid
PRES	Presentatie
Hd	Handelingsdeel
DT	Digitale Toets

Vak	Dans,-acteer en zangactiviteiten (1918)
Niveau	b/k/gl
Leerjaar	3 en 4
Methode	Eigen materiaal

Periode 2026/2027	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs- dossier	Weging	Hulpmiddelen
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Individueel en in groepsverband dansactiviteiten onderzoeken (K/D&P/8.1)	Dans, zang en theater als vrijetijdsbesteding onderzoeken voor jongeren Diverse dansstijlen aanbieden als activiteit aanbieden aan de doelgroep	Praktijk toets dans		Nee	x	x	1	Kleding om gemakkelijk in te bewegen Digitaal portfolio
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Alleen en in groepsverband onderzoeken maar de rol van zingen bij jongeren (K/D&P/8.2)	Je eigen stem verkennen en leren gebruiken Microfoon techniek Organiseren van een zangactiviteit voor de doelgroep	Praktijktoets stem		Nee	x	x	1	Geluids installatie Microfoon en versterking Digitaal portfolio
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Alleen of in groepsverband acteren (K/D&P/8.3)	acteerprincipes en vaardigheden uitvoeren	Praktijktoets acteren		Nee	x		1	Decor/kostuum/licht en geluid
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Eindopdracht (K/D&P/8.4, 8.5, 8.6)	Onder begeleiding assisteren bij een warming-up en cooling down passend bij de dans-, acteer- of zangactiviteit			Nee	x		1	
	Basishouding	Omgaan met druk , focus, samenspel, onderdeel zijn van..					x		
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle toetsen (= Cijfer SE)									

5 beoordelings criteria	1. dans 2. zang 3. acteren 4. eindopdracht
-------------------------	---

Vak	Gastheerschapspecialisatie
Niveau	K/GL
Leerjaar	3 en/of 4
Methode	Firda leereenheden

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs- dossier	Weging	Hulpmiddelen
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/1.1.1 een meergangen-keuzemenu en/of buffetopstelling voorbereiden, opdekken en uitserveren. K/HBR/1.1.2 een bestelling opnemen en op basis van de keuze van de gast het couvert aanpassen K/HBR/1.1.3 uitserveertechnieken toepassen.	Uitvoeren van: Mastiek, mise en place, gasten ontvangen (placeren), op correcte wijze communiceren met gasten, bestelling opnemen, couvert aanpassen en uitserveertechnieken toepassen. Daarnaast proactief adviseren en verkopen op basis van de bedrijfsformule.	PO	150 min.	Ja	Ja	Nee	1	Diverse materialen
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/1.1.4 drankadvies verstrekken	Kennis hebben en adviseren uit het aanwezig drankassortiment, op basis van de keuze van de gast. De juiste glasservice weten voor dranken.	ST	45 min.	Ja	Ja	Nee	1	
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/1.1.5 koffie bereiden	Kennis van het koffieassortiment en het bereiden in juiste volgorde van het koffie-assortiment, toepassen van het juiste servies, in overeenstemming met de bedrijfsformule.	ST+PO	ST 30 min. PO 30 min.	Ja	X	Nee	1	Diverse materialen
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle toetsen (= Cijfer SE)									

[hbr-keuzevak-1-gastheerspecialisatie.pdf \(platformsvmbo.nl\)](#)

Vak	Idee Ontwikkeling
Niveau	B/K/GL
Leerjaar	4
Methode	Geen
Cohort	2026-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm en -duur	SE	Voortgangs dossier	Herkansing	Weging
15 weken: September t/m december en/of januari t/m meivakantie	K/MVI/2.2: Ontwerpstrategieën toepassen K/MVI/2.3 Onderzoek doen K/MVI/2.4 Een ontwerp visualiseren. K/MVI/2.1: Een probleemanalyse maken.	Bedenk een superheld/ schurk. Bedenk een concept voor een personage met superkrachten. Doe onderzoek naar bestaande personages en de oorspong van hun gave: Schrijf een kort verhaaltje waar in je beschrijft hoe het personage aan zijn superkrachten is gekomen Werk in je dummy diverse mogelijkheden uit. Wat betreft uiterlijk en kostums. Houd daarbij rekening met de gave van het personage. Bedenk door middel van associatie een naam voor je superheld. Maak een poster met je personage, die een sfeer en het karakter weergeeft van het personage Kies een bijpassend lettertype, onderzoek welk lettertype en in welk grote het beste bij het personage passen.	PO: Poster	Ja		Ja	1
	K/MVI/2.2: Ontwerpstrategieën toepassen K/MVI/2.3 Deeltaak: onderzoek doen. K/MVI/2.4 Een ontwerp visualiseren. K/MVI/2.1: Een probleemanalyse maken.	Kunstobject (zo mogelijk voor ArtsExpression) ArtsExpression is een kunstevenement waar alle Piter Jelles scholen aan deelnemen. Na aanleiding van een gegeven thema maakt de leerling een kunstobject naar eigen inzicht. Keuze van materiaal en techniek is volledig vrij . Dit kunstwerk moet aan sluiten bij het geven thema. Er moet een onderzoek gedaan worden naar het thema: begrijpt men wat er bedoelt wordt met het thema, en zijn andere kunstenaar ook al eens bezig geweest met dit thema.	PO: Kunstobject	Ja		Nee	1
	K/MVI/2.2: Ontwerpstrategieën toepassen K/MVI/2.3 Onderzoek doen. K/MVI/2.4 Een ontwerp visualiseren.	Abstract wandobject. De leerling gaat een abstract wandobject ontwerpen door gebruik te maken plexiglas. Het ontwerp word gemaakt door onderzoek naar voorbeelden en uitwerken van enkele ideeën. Vormen worden gemaakt in een programma voor het gebruik van een lasersnijder (bv X-tool). lasersnijden, graveren en vervoming door warmte, bij ideeontwikkeling licht de nadruk op het ontwerp.	PO: Wandobject	Ja		Ja	1
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de 4 onderdelen.							

Een Keuzevak wordt gevolgd gedurende 1 periode van het jaar . Per periode staat het Keuzevak 2 x 3 uur per week op het rooster.

De leerling kiest zelf in welke periode hij/zij het Keuzevak volgt.

[mvi-keuzevak-2-idee-ontwikkeling.pdf \(platformsvmbo.nl\)](#)

Vak	Interieurontwerp en -Design (1223)
Niveau	B/K/GL
Leerjaar	3 of 4
Methode	Geen
Cohort	2026-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm en -duur	SE	Herkansing	Weging
15 weken: September t/m december en/of januari t/m meivakantie	K/BWI/19.1 Een interieur ontwerpen K/BWI/19.2 Interieurelementen in samenhang met een interieur ontwerpen, maken en repareren K/BWI/19.3 Interieurelementen decoreren en presenteren K/BWI/19.4 Een tekst en logo opmaken in een softwareprogramma,	Opdracht: Interieurontwerp maken in een digitaal programma naar keus (Floorplanner, Sketch-Up, enz)	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
		Opdracht: Moodboard maken	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
		Opdracht Meubel repareren en/of upcyclen	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
		Opdracht Logo ontwerpen	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
		Opdracht Eindpresentatie interieur	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de 5 onderdelen.						

Een Keuzevak wordt gevolgd gedurende 1 periode van het jaar . Per periode staat het Keuzevak 2 x 3 uur per week op het rooster.

De leerling kiest zelf in welke periode hij/zij het Keuzevak volgt.

[bwi keuzevak 19 interieurontwerp en –design.docx \(platformsvmbo.nl\)](#)

Vak	KKSP Keukenspecialisatie
Niveau	Basis, Kader, GL
Leerjaar	3 e of 4
Schooljaren	2025/2026

<i>Periode</i>	<i>Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?</i>	<i>Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?</i>	<i>Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)</i>	<i>SE</i>	<i>Herkansing ja/nee?</i>	<i>Weging</i>
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/3.1 Beheren van horeca producten	Horecaspecialiteiten herkennen en benoemen; trends en ontwikkelingen toepassen, assortiment beheer, product beheer, kwaliteit, kenmerken en eigenschappen herkennen en benoemen.	PO	Ja	Ja	1
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/3.2 Gerechten uit een viergangenmenu bereiden en doorgeven.	Bereidingstechnieken, menu's afstemmen, producten beheren, apparatuur, gereedschap en machines gebruiken en onderhouden.	PO	Ja	Ja	1

Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen(= Cijfer SE)

[hbr-keuzevak-3-keukenspecialisatie.pdf](#)

Vak	Kennismaken met Uiterlijke Verzorging
Niveau	Kader
Leerjaar	4
Methode	Werken in de beautysalon (1623)
Cohort	2026 - 2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs dossier	Weging
15 weken: September t/m December en/of Januari t/m Meivakantie	Wat moet je kennen en kunnen?	Wat ga je hiervoor doen?						
	Een klant te woord staan aan de receptie en aan de telefoon (K/ZW/1.1)	Haaranalyse-formulier leren invullen	ST	40 min	Ja	Ja		1
	Een eenvoudige haaranalyse en haarwas behandeling uitvoeren (K/ZW/1.2)	Haren wassen met bijbehorende wasmassage	PT	80 min	Ja	Ja		1
	Een verzorgend product aanbrengen (K/ZW/1.2)	Functies/doel verzorgende producten benoemen						
	Haren drogen en in model brengen (K/ZW/1.2)	Verschillende droogkenmerken van het haar uitvoeren						
	Een eenvoudige handbehandeling uitvoeren (K/ZW/1.4)	Werkkaart handverzorging toepassen/uitvoeren	ST	40 min	Ja	Ja		1
	Een eenvoudige handmassage uitvoeren (K/ZW/1.4)	Bouw en functie nagels benoemen	PT	80 min	Ja	Ja		1
	Klantontvangst (K/ZW/1.1)	Klant ontvangen, installeren en behandeling uitvoeren	ST	40 min	Ja	Ja		1
	Een eenvoudige huidanalyse uitvoeren (K/ZW/1.3)	Huidanalyse-formulieren invullen	PT	80 min	Ja	Ja		1
	Een eenvoudige gezichtsbehandeling uitvoeren die past bij de huid van de klant (K/ZW/1.3)	Oppervlaktereiniging uitvoeren dmv werkkaart	PT	80 min	Ja	Ja		2
	Een eenvoudige dag make-up aanbrengen (K/ZW/1.3)	Bouw en functies van de huid benoemen	- Klantontvangst - Installeren van de klant - Haar- of hand- of huid-behandeling geven					
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de onderdelen.								

[zw-keuzevak-1-Kennismaking-met-uiterlijke-verzorging.pdf \(platformsvmb.nl\)](#)

Vak	K/MVI/8: Licht geluid Decor
Niveau	Basis/ Kader/GL
Leerjaar	3 en 4
	schooljaar 2026-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm en -duur	Herkansing	Weging
	Wat moet je kennen en kunnen?	Wat ga je hiervoor doen?		ja/nee?	
	Decor ontwerpen We gaan een decor ontwerpen en bouwen deze op schaal na. Kerndoel 8.3.1-8.3.5 We presenteren deze aan een deskundige uit de theaterwereld	Decor ontwerpen We gaan een decor ontwerpen en bouwen deze op schaal na Kerndoel 8.3.1-8.3.5 we leren de functie van het decor om het verhaal te vertellen van de voorstelling	Practische opdracht Je presenteert het decor en laat zien hoe het proces van idee naar ontwerp is verlopen. De groep: Je reflecteert op het proces. Je gebruikt je digitaal portfolio om dit in op te tekenen	Nee	1
	Geluid We gaan aan de slag met een geluidsinstallatie, we sluiten deze aan en leren het te bedienen. Kerndoel 8.2.1-8.2.4	We leren welke elementen er zijn in geluidsinstallaties. Vervolgens wordt er een plan gemaakt voor geluid van scene van een toneelscene of filmscene we leren welke rol geluid speelt in het te vertellen verhaal	Aan de hand van een te spelen scene zul je dit Aan elkaar laten zien in de praktijk. In je digitaal portfolio maak je je plan en reflecteer je.	Nee	1
	Licht We gaan een plan van aanpak maken, lampen opstellen, aansluiten, bedienen en uitlichten Kerndoel: 8.1.1-8.1.4	we leren welke lampen er zijn en welke functie ze hebben in het belichten van een situatie. We leren wat licht kan bijdragen aan het vertellen van het verhaal. Dit gaan we ook oefenen. We gaan aan de hand van een concrete scene een plan van aanpak maken, we voeren het in de praktijk uit, en laten zien wat de belichting doet met de scene Je eerder gemaakte plan kun je dan nog aanpassen	Via een opdracht maak je een lichtplan en voer je dit ook uit op de vloer. Ook bedenk je het geluid en sluit het zelfstandig aan Je beschrijft dit plan ook in je dummy en reflecteert op datgene wat je hebt bedacht mondeling en in je dummy	Nee	1
	REFLECTIE DOSSIER is je digitale portfolio			Nee	1
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de onderdelen.					

beoordelingscategorien in SOM:

1. decor
2. geluid
3. licht
4. reflectiedossier

Vak	Mens en Activiteit (MACT)
Niveau	B/K
Leerjaar	3 en 4
Methode	Geen

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs dossier	Weging
	Wat moet je kennen en kunnen?	Wat ga je hiervoor doen?						
3.1/3.3 of 4.1/4.3	P/ZW/3.1, P/ZW/3.2 ,	Een bewegingsactiviteit aanbieden aan een groep klasgenoten.	PO	45 min.	Ja	X		1
	P/ZW/3.3, P/ZW/3.1	Assisteren bij sportdag Atletiek	PO	2 uren	Nee	X		1
3.1/3.3 of 4.1/4.3	P/ZW/3.1, P/ZW/3.2 ,	Een techniek aanleren aan maximaal 10 klasgenoten.	PO	10 weken	Nee	X		2
3.1/3.3 of 4.1/4.3	P/ZW/3.3, P/ZW/3.1	Stagelopen van 4-5 weken bij de eigen vereniging/trainer	ST + PO	5 weken	Nee	X		2
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/ZW/11.4	Beoordeling praktijklessen	PO	10 weken	Nee	X		4
Berekening cijfer schoolexamen: ((SE<code> x <weging>) + (SE<code> x <weging>)) / <weging totaal> = cijfer SE vak								

[zw-keuzevak-11-Ondersteuning-bij-sport-en-bewegingsactiviteiten.pdf \(platformsvmbo.nl\)](#)

Vak	Ondersteunen bij sportieve activiteiten
Niveau	B/K/GL
Leerjaar	3 en 4
Methode	Geen

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs dossier	Weging
3.1/3.3 of 4.1/4	K/ZW/11.3, K/ZW/11.5	Organiseren van een toernooi in kleine setting met focus op poulesysteem.	PO	45 min.	Ja	X		1
	K/ZW/11.2,	Ondersteunen bij een sporttoernooi.	ST + PO	7 weken	Nee	X		1
3.1/3.3 of 4.1/4	K/ZW/11.1, K/ZW/11.2,	Ondersteunen bij een sporttoernooi buiten school	PO	10 weken	Nee	X		2
3.1/3.3 of 4.1/4	K/ZW/11.1, K/ZW/11.2, K/ZW/11.5	Organiseren van een toernooi in kleine setting met focus op winst/verlies of uitdaagsysteem.	ST + PO	5 weken	Nee	X		2
3.1/3.3 of 4.1/4	K/ZW/11.4	Beoordeling praktijklessen	PO	10 weken	Nee	X		4
Berekening cijfer schoolexamen: ((SE<code> x <weging>) + (SE<code> x <weging>))/ <weging totaal> = cijfer SE vak								

[zw-keuzevak-11-Ondersteuning-bij-sport-en-bewegingsactiviteiten.pdf \(platformsvmbn.nl\)](#)

Vak	Podium
Niveau	basis/kader/GI
Leerjaar	3 of 4
	2026-2027

Competenties Podium	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm en -duur	Herkansing ja/nee?	Weging
Verbeelding Eigen situaties, gevoelens en ervaringen inzetten Spelwerkelijkheid en werkelijkheid bewust kunnen scheiden	1. we werken aan je basishouding; focus, samenspel, spanning opbouwen 2. je leert je "instrument" kennen. en je mimiek en bewust in te zetten als communicatiemiddel. K/D&P/5.1.4 en K/D&P/5.1.2	1.fysieke spelopdrachten en rollen spelen geven je al doende inzicht en maken je bewust van je eigen kwaliteiten.	Practische toets Practische toets Reflectie in digitaal portfolio	Nee	1
Instrument Inzet van het lichaam Houding, gebaren en mimiek vanuit rol en/ of emotie inzetten Spelsituaties non-verbaal uitbeelden	K/D&P/5.3.1 en K/D&P/5.3.2 en K/D&P/5.3.3 en K/D&P/5.3.5 3. dramatisch samenspel : oog, oor en gevoel krijgen voor de zeggingskracht van anderen en inzicht krijgen in het opbouwen van spanning in scenes. K/D&P/5.1.4, K/D&P/5.1.2, K/D&P/5.3 en K/D&P/5.4	2. spelopdrachten die je samen uitvoert en samen naar kijkt leert je begrijpen wat de ander bedoelt en waarin je de kracht van Theatertaal leert verstaan	Practische toets	Nee	1
Inzicht Reflecteren op zichzelf en elkaar op datgene wat ze hebben gemaakt in de les.	4. mis en scene ; je leert de ruimte te gebruiken spel en inrichting en leert wat dat betekent voor de toeschouwer/deelnemer K/D&P/5.1.1 en K/D&P/5.1.2 en K/D&P/5.1.6 en K/D&P/5.3	3. je leert door opdrachten hoe vormgeving op de toeschouwer en bijdraagt aan het verhaal wat je wilt vertellen	Praktische opdracht	Nee	1
	5. we bezoeken voorstellingen waaronder een repetitie of voorstelling van K/D&P/5.4	kennismaken met de diversiteit van de wereld van Podium (LOB) inzicht krijgen welke vorm van podiumkunst bij jou past en dit gebruiken als start voor je eindpresentatie.	Reflectie in digitaal portfolio	Nee	1
	6. We maken met elkaar een voorstelling Repeteren uitvoeren en evalueren K/ D&P/5.1 en K/D7P 5.2/ en K/D&P/53. en K/D&P/ 5.4	*verdiepen in onderwerp en doelgroep *Ideeën ontwikkelen * Plan maken: decor licht geluid, decor en spel *Draaiboek van de dag en taakverdeling * onder de aandacht brengen doelgroep (PR) * uitvoeren * evalueren	Beschrijven van het proces Digitaal portfolio Talenten die je hebt ingezet en of ontdekt	Nee	2
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de onderdelen.					

Cijfers 1. Verbeelding
2. Instrument
3. Inzicht
4. Eindvoorstelling
5. Digitaal portfolio

Vak	Robotica
Niveau	VMBO b/k/gl
Leerjaar	3 - 4
Methode	Onderzoekend leren

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	Voortgangs dossier	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
3.1/4.1/ 3.2/4.2	2.1 - 2.1.1 en 2.1.2	Oriëntatie op moderne technische toepassingen in verschillende sectoren: Verslag Robotica	PO		ja	Nee	Ja	Nee	1	Laptop
	2.2 - 2.2.1, 2.2.2 en 2.2.3	PO schakelingen maken en onderzoeken	PO + ST	50 min.	ja	Nee	ja	Nee	2	Diverse materialen
	2.3 - 2.3.1, 2.3.2, 2.3.4, 2.3.5, 2.3.6, 2.3.7, 2.3.8 en 2.3.9	PO Geprogrammeerde robotica. Bouwen en programmeren van een autonome robot	PO + PRES		ja	Nee	Ja	Nee	2	Diverse materialen
Berekening cijfer schoolexamen: [Alle opdrachten ingeleverd en afgetekend] > weging zoals hierboven benoemd										

[dp-keuzevak-2-robotica.pdf](#)

Vak	Talentvak acteren zang en dans (TAZD, 1917)	
Niveau	b/k/gl	
Leerjaar	3 en 4	2026-2027
Methode	K/D&P/9	

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangsdossier	Weging
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Individueel en in groepsverband dansen K/D&P/9.1	Diverse danstechnieken toepassen en uitvoeren, zoals modern, jazzdans, pop-theater-musicaldans Stijldifferentiaties toepassen Inleven	1. Praktijkttoets dans	Nvt	Nee	x	Reflectie in artistiekportfolio	1
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Alleen en in groepsverband zingen K/D&P/9.2	Je eigen stem durven gebruiken Verschillende stijlen kunnen toepassen Aangeleerde zangtechnieken uitvoeren en toepassen	2. Praktijkttoets stem		nee	x	Reflectie in artistiekportfolio x x	1
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Alleen en in groepsverband acteren K/D&P/9.3	Verschillende acteerprincipes uitvoeren en toepassen Zichtbaar inleven in diverse rollen Feedback ontvangen en verwerken Acteerstijlen kunnen gebruiken in eigen spel	3. Praktijkttoets acteren		nee	x	Reflectie in artistiekportfolio x x	2
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Eindvoorstelling K/D&P/9.4 en K/D&P/9.5	Dansvoorstelling in het kader van het project "Move it" samen met NNT in schouwburg Groningen Jezelf willen blijven verbeteren Omgaan met feedback, druk en reacties van anderen	5. Eindvoorstelling		nee	x	Reflectie in artistiekportfolio x x	2
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Opbouwen artistiek portfolio K/D&P/9.6	Functie artistiek portfolio benoemen Relevant (beeld) materiaal verzamelen in portfolio Artistiek portfolio presenteren in een gesimuleerde auditie	4. Portfolio		nee	x	Reflectie in artistiekportfolio	2
voor het uitvoeren van de taken beheerst de leerling de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding								
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle toetsen (= Cijfer SE)								

[dp-keuzevak-9-talentvak-acteren-zang-en-dans.pdf](#)

Je krijgt de volgende cijfers:

1. Zingen
2. Acteren
3. Dansen
4. Artistiek portfolio
5. Eindvoorstelling

Vak	Tekenen Schilderen & Illustreren
Niveau	B/K
Leerjaar	Leerjaar 3 en/of 4
Cohort	2026-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm	Herkansing	SE	Weging	Hulpmiddelen
15 weken: September t/m december en/of januari t/m mei/vakantie	K/MVI/5.1 Onderzoek doen en een schetsontwerp maken.	Schilderen. Onderzoek in de abstracte schilder kunst, Ontwikkelen van een losse toets, buiten gebruikelijke kleuropvatting leren kijken.De nadruk ligt op: kleur, vorm, compositie, textuur, ritme, spanning emotie en of sfeer. Later toegepaste vorm maken van abstracte boom. Beeldmateriaal zoeken van abstracte toegepaste kunst. Eigen interpretatie maken van gekozen kunstenaar. Eindwerkstuk is het maken van een abstract schilderij met behulp van de aan geleerde vrij toets en het maken van de een Leerlinge presenteert min 2 afbeeldingen en geeft aan wat hem haar aanspreekt.	PO: Schilderij	Ja	Ja	1	Diverse materialen
	K/MVI/5.2 een samen gesteld wezen bedenken dier+ voorwerp combineren onderzoek doen naar diverse inkleur technieken	Illustratie boek onderzoek doen naar het combineren van een dier met een voorwerp Onderzoeken hoe deze het beste te kunnen weergeven bedenken en maken van een achter grondtekening waar het wezen zich bevind. voor het uit werken en inkleuren van de tekening materiaal onderzoek doen welke techniek ga je toepassen bv kleurpotlood, bedenken een naam en maak een fantasietekst over het wezen voeg alles samen tot één geheel op A3 formaat.	PO Script/presentatie illustratie	Ja	Ja	1	Diverse materialen
	K/MVI/5.3 op een 2D medium een plastische weergave maken.	Perspectief Onderzoek doen. Foto- en schildervoorbeelden zoeken uitprinten en in dummie plakken. Perspectief lijnen over trekken in rood. Diverse perspectief tekeningen 2 punts als oefenmateriaal. Schaduwwerking. Schetsmatig schilderij maken van gebouw of landschap abstract met ontwikkelde techniek van eerste periode kunnen combineren	PO: tekening	Nee	Ja	1	Diverse materialen
	K/MVI/5.4 en K/MVI/5.5 Een concept ontwikkelen voor een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming. Een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming realiseren.	Media vormgeving De leerling ontwerpt een Ynsicht (google) doodle met als thema een kunstenaar of een kunststroming. De kunstenaar of kunststroming moet duidelijk terug komen in het ontwerp van de doodle. Legering verdiept zich in diverse kunstenaar en kunst stromingen. Leerling maakt een vrije tekening/schilderij te maken geïnspireerd op de gekozen kunstenaar kunststroming. Leerling maakt schetsende wijs diverse ontwerpen en oplossingen voor de doodle Naar aanleiding van deeltaak 5.4 verwerkt de leerling het gekozen ontwerp uit in een eindproduct.	PO: Eindwerkstuk	Ja	Ja	1	Diverse materialen
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de onderdelen.							

Een Keuzevak wordt gevolgd gedurende 1 periode van het jaar . Per periode staat het Keuzevak 2 x 3 uur per week op het rooster.
De leerling kiest zelf in welke periode hij/zij het Keuzevak volgt.
[mvi-keuzevak-5-tekenen-schilderen-en-illustreren.pdf \(platformsymbo.nl\)](#)

